

Stödinsatser till anhöriga från vård och omsorg samt idéburen organisation

Mats Ewertzon

Forskare/möjliggörare

Ingrid Lindholm

Praktiker/möjliggörare

Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka)

Anhörig - Närstående

- Inom Nka används begreppet **Anhörig** i betydelsen en familjemedlem, släkting, vän eller annan person som hjälper, stödjer, vårdar eller har omsorg om en **närstående**.
- Begreppet **närstående** används i betydelsen person som är långvarigt sjuk, äldre eller har funktionsnedsättning och som har behov av stöd, hjälp, vård eller omsorg i det dagliga livet.

Innehåll

- Vad erbjuds i samhället?
- Stöd från vård och omsorg: resultat från en kunskapsöversikt
- Idéburna organisationers struktur och arbetssätt
- Exempel på idéburen verksamhet och projekt

Vad erbjuds i samhället?

- Kommuner
- Regioner
- Idéburen verksamhet
- Studieförbund
- Trossamfund
- Privata aktörer

Vilka behov har anhöriga?

- att den närstående får bra vård och omsorg
- att insatserna till den närstående ges med ett anhörigperspektiv
- att det finns stöd att få för egen del

NkaTM

Nationellt kompetenscentrum anhöriga

Stöd från vård och omsorg: resultat från en kunskapsöversikt

Anhöriga till vuxna personer med psykisk ohälsa: En kunskapsöversikt om betydelsen av stöd

Syfte

Att presentera exempel på stödjande insatser för vuxna anhöriga till vuxna personer med psykisk ohälsa och den dokumenterade betydelse och/eller effekt som stödet har för anhöriga.

Via forskning söka svar på:

- Vilket dokumenterat stöd finns?
- Hur är stödet utformat?
- Vilken betydelse och/eller effekt har stödet för anhöriga?
- Varifrån ges stödet?

Resultat

Två huvudområden:

- Personal inom hälso- och sjukvården eller socialtjänsten
- Anhöriga med egen erfarenhet av att vara anhörig till person med psykisk ohälsa

Resultat

Personal inom hälso- och sjukvården eller socialtjänsten

- Psykopedagogiska interventioner: Hela familjen eller endast anhöriga deltar
- Telefonrådgivning i grupp
- Webbaserat stöd
- Samtal och bemötande
- Delaktighet i vård och omsorg
- Vård och omsorg till närstående

Resultat

Anhöriga med egen erfarenhet

- Grupp som leds av andra anhöriga: hela familjen eller endast anhöriga deltar
- Individuellt stöd från andra anhöriga: samtalsträffar och via telefon

Idéburen organisation intresseorganisation ideell verksamhet intresseförening

”Idéburen organisation är ett begrepp för att beskriva den [tredje sektor](#) som befinner sig mellan [offentlig sektor](#) och [privat sektor](#), och som varken kan sägas tillhöra den offentliga eller den privata sektorn.”

Idéburna organisationers struktur och arbetssätt

- Demokratisk struktur
- Medlemmarna driver
- Icke vinstdrivande
- Värdet är det som styr
- Fristående från stat/region/kommun
- Medlemmar, styrelse, stadgar, årsmöte...

Vilka föreningar finns i landet?

- *”NSPH:s motto är att bidra till den psykiatriska vårdens utveckling genom att stödja patienter, brukare och anhöriga och främja deras inflytande på alla nivåer i samhället.”*
- Attention, Anbo, Autism- och aspergerförbundet, Balans, Brukarföreningen, OCD-förbundet, Schizofreniförbundet, Frisk och fri, Fountain House/Fontänhusen, FMN, Equal, SHEDO, Suicide zero, SPES, Maskrosbarn, MIND, Trygga barnen, RFHL, RSMH, ÅSS, Randiga huset, Anhörigas riksförbund, Röda korset, Stadsmissionen med fler...

Exempel på stöd

- Studiecirklar, t.ex. syskon, föräldrar, anhöriga generellt
- Intressepolitik "Bättre psykosvård"
- Samtalsgrupper "Psykologledd samtalsgrupp"
- Grupper där en gör en aktivitet; gåträffar, syjunta, verkstad
- Föreläsningar (juridik, mediciner, behandling, egnerfarna)
- Stödsamtal
- Projekt

Modeller för påverkansarbete

- Brukarråd
- Intressepolitiskt arbete
- Brukarrevisioner
- Utbildningar/studiecirkclar
- Projekt
- Samverkan

Exempel på projektverksamhet

- Återhämtningsguiden- för dig som är nära någon (NSPH i Skåne, SHEDO)
- Hälsospåret för anhöriga (NSPH Stockholm)
- ”Du är inte ensam” (Projektet Trialog, Bräcke diakoni)
- Studiecirkel och samtalsmaterial (Projektet Trialog, Bräcke diakoni)
- Studiehandledning (Anhörigprojekt, RSMH)

Exempel på samverkan kan se ut

- IOP (Idéburet offentligt partnerskap)
- Region
- Kommun
- Privata aktörer
- Övriga aktörer

Tack för visat intresse!

Mats Ewertzon

Ingrid Lindholm

mats.ewertzon@anhoriga.se ingrid.lindholm@anhoriga.se